

Zvláštní podobenství. Sestry a bratři, chtěli byste mít takového šéfa? Nedopřeje svému podřízenému chvíli odpočinku. Sotva se pracovník vrátí po namáhavém dni z pole, hned mu vymyslí nějakou další činnost doma. Ani slůvkem ho nepochválí, předkládá jen a jen další úkoly. Ze svého okolí, možná i ze svého vlastního života známe spoustu obdobných případů. Člověk se snaží, ale jeho dřina pořád nebere konce. Přesčasy, práce donesená domů, osekané víkendy, nevybraná dovolená. Kolik lidí se veze na tomhle neutěšeném pracovním kolotoči?

Zřejmě si dovedeme jasně takovou situaci představit. Ovšem není jasné, proč o ní Pán Ježíš hovoří. Copak je na tomhle přirovnání něco radostného, něco nadějného? Copak je na tomhle Kristově příměru evangelijního, že se to dostal do Bible? Služebník přijde z práce a hned dostane práci novou a k tomu všemu si nemá ztěžovat. Tohle přece není šťastný život, jak bychom si jej představovali. Stojíme přeci o docenění svých činů. Toužíme po uznání. Alespoň po nějakém vlídném slovu. Nemusí se ozývat každý den, ale aspoň občas aby si někdo všiml, co děláme, a ohodnotil, zda své dílo konáme dobře a pilně. Jenže v Ježíšově podobenství není po nějakém rozhovoru, natož po nějakém ocenění ani stopy. A to nás dráždí. Nemáme rádi chladnokrevný přístup, který přehlíží kvalitní výkony a veškerou námahu bere jako samozřejmost. Kde nezazní slovo pochvaly, tam lidské soužití chřadne, až úplně zamrzne.

Před očima se mi rozvíjí příznačná scénka. Mladí manželé. On chodí do zaměstnání, ona se stará o domácnost. Přes den je doma sama s miminkem, zatímco on pracuje. Když muž přijde, přinese mu na stůl večeři. Těší se, že si s ním trochu popovídá. Doufá, že uslyší pár vlídných slov za to, že si dala tu práci připravit, co mu chutná. Avšak on je unavený a nedůtklivý, na rozhovor nemá náladu; brzy zasedne před televizi. Když se to delší dobu opakuje pořád dokola, ona řekne: „Poslouchej, ty mi nepovíš skoro ani slovo, ani slůvko vděku. A já si dávám tak záležet.“ A on odvětlí: „Co vlastně chceš? Myslíš, že mne někdo v práci pochválí nebo že šéf přijde a poděkuje mi? Každý z nás děláme přece své povinnosti.“

Napsal uživatel Jiří Tengler
Sobota, 20 Únor 2010 22:58 -

Až nápadně podobným tónem zní dnešní výrok z evangelia: ***Tak i vy, když učiníte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: „Jsme neužiteční služebníci, učinili jsme to, co jsme byli povinni učinit.“***

(10)

Kristus nám připomíná cosi, co se vytratilo z našeho běžného chápání života. V posledních desetiletích náramně vzrostla úcta k člověku jako k jedinci. Už se tolik nepřemýšlí o společnosti nebo o národu. Hovoří se o lidských právech, o svobodě a důstojnosti každého jednotlivce. Oblíbeným výrazem je asertivita – umět se prosadit v konfliktních situacích, obhájit si své, neustoupit nárokům toho druhého. Být si vědom svých práv a dožadovat se jich, když mne někdo chce omezit. Někřít se v koutě, ale sebevědomě vystupovat, neboť jsem stejně hodnotný jako ti druzí. Takový je současný vývoj a já si myslím, že je dobré, když člověk zná svá práva. Předejde se tak mnohému bezpráví. Jenže se lpěním na vlastních právech zdaleka nevystačíme. Naopak – někdy se dostaneme do slepé uličky.

Když se rodiče nepohodnou a neústupně trvají každý na svém právu, jít za štěstím podle vlastních představ, pak to jejich právo zaplatí děti, které vyrůstají v rozvedeném manželství a rodiče vídají střídavě, pokud vůbec.

Když různí finančníci a obchodníci právoplatně uzavírají se spotřebiteli matoucí a polopodvodné smlouvy, jsou sice v právu, ale chovají se jako hyeny, neboť svým klientům cíleně škodí a ubližují a využívají jejich slabosti či neinformovanosti.

Když politici trvají na svém právu prosazovat svou stranickou politiku a nehledí na společenský konsensus, pak se nelze divit, že většina veřejnosti je na politiky naštvaná. Naši politici, zaseklí ve svých pozicích a neschopní se domluvit, copak za poslední rok udělali prospěšného pro naši zemi?

Ano, práv máme dost. Kam se ale poděly povinnosti? Proč vedle základní listiny práv a svobod nemáme také základní listinu povinností a omezení? Jak krásně by vypadala naše země, kdyby si všichni jako svých práv hleděli stejně i svých povinností. To bychom si pak

Napsal uživatel Jiří Tengler
Sobota, 20 Únor 2010 22:58 -

mnohem více vycházeli vstříc. Politikům by bylo jasné, že když jsou zvoleni, jsou povinni se domluvit a ne jeden druhého válcovat. Rodičům by bylo jasné, že když na svět přivedli dítě, pak jsou mu dlužni prostředí lásky. A obchody by se uzavíraly k oboustranné spokojenosti a ne k sedření z kůže. Možná vám připadám naivní, když chci něco takového po lidech 21. století. Jenže zamýšlí se ještě pořádně někdo nad tím, co je jeho povinností? Neochudili jsme se, když jsme slova jako povinnost a služba odsunuli ze svého slovníku?

Tak i vy, když učiníte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: „Jsme neužiteční služebníci, učinili jsme to, co jsme byli povinni učinit.“

Pán Ježíš zdůrazňuje jeden velice důležitý rozměr služby. Sloužit totiž znamená nezabývat se sám sebou. Sloužit znamená nezabývat se jen vlastní osobou, nýbrž zaměřit svou pozornost na bližní. Já ve službě vidím až cosi osvobodivého. Nemusím si hledět jen svých věcí. Nemusím řešit jenom svou povahu, jen své problémy, nemusím počítat jen svůj zisk. Nebýt upnutý jen sám na sebe a neustálé prosazování vlastních práv uzdravuje lidské nitro. Pak lze s údivem zjistit, že když věnuji čas druhému člověku, setkání s ním mne obohatí více, než jakákoliv zábava. Anebo když obětuji peníze na nějaký dobročinný účel, často zakusím, že se zbytkem vystačím lépe než s původní celou částkou. Ono ve službě se totiž mění něco v nás. A snad se i zaradujeme, že děláme, co je třeba, namísto nějakých svých nepotřebností.

Tak i vy, když učiníte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: „Jsme neužiteční služebníci, učinili jsme to, co jsme byli povinni učinit.“

Kristus nás chrání před iluzí, že jsme už vykonali dost. Před Bohem se nemáme čím pochlubit. Ať děláme, co děláme, nikdy neuděláme víc, než kolik je toho zapotřebí. Nemocný svět potřebuje laskavou službu jako hojivé obklady. S dílem lásky nikdy nebudeme hotovi. Když jde o život, služba nekončí. Copak chirurg,

když přivezou spoustu raněných z dopravní nehody,

copak chirurg může říci, že mu skončila směna a že jde domů? Copak rodiče malých dětí nebo děti starých rodičů mohou říci, už jsem se o tebe dnes dost nastaral, už si tě do zítřka nebudu všímat? To bychom způsobili tolik neštěstí, kdybychom se zakleli jen do vlastních práv. Podle největšího přikázání máme milovat Boha a lidi. Proto služba bližnímu ani služby Bohu nikdy neskončí. Služba lásky nekončí, poněvadž láska sama nekončí. Jak napsal apoštol Pavel: ***Láska nikdy nezanikne. Proroctví – to pomine; jazyky – ty ustanou; poznání – to bude překonáno. Avšak aťsi děje cokoli, láska vydrží,***

láska věří, láska má naději, láska vytrvá.

(1K 13,8.7)

Láska si stále umí najít program.

Napsal uživatel Jiří Tengler
Sobota, 20 Únor 2010 22:58 -

Tak i vy, když učiníte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: „Jsme neužiteční služebníci, učinili jsme to, co jsme byli povinni učinit.“ Pořád nám ale chybí v

služebníci, učinili jsme to, co jsme byli povinni učinit.“ Pořád nám ale chybí v Ježíšově výroku aspoň nějaký náznak pochvaly. Aspoň nějaká zmínka, že úsilí služebníků nebylo marné, že přineslo užitek těm, kdo jej potřebovali. Biblické překlady zápasí s oním drásavým slůvkem „neužiteční“, neužiteční služebníci. Ale jak už jsem řekl: Ať děláme, co děláme, nikdy neuděláme víc, než kolik je toho zapotřebí. Nárokovat si slávu jakožto služebníci nemůžeme. Neznamená to však, že o slávu či pochvalu přijdeme. Když Pán Ježíš mluví o postavení služebníka, mluví také sám o sobě.

Způsobem bytí byl roven Bohu a přece rovnost nepovažoval za svou kořist, nýbrž sám sebe zmařil a vzal na sebe způsob služebníka,

zpívá se v dopise Filipským. A dál se zpívá:

Proto ho Bůh vyvýšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno...

(Fp 2,6n.9)

Právě na vzkříšeném Kristu se ukazuje, že Pán Bůh zná činy svých věrných a umí je v pravý čas docenit.

Sestry a bratři, slyšeli jste už někdy, že by nějaký biskup obdržel za svou službu Nobelovu cenu? V roce 1930 byl cenou za mír poctěn švédský luterský arcibiskup Nathan Söderblom. Jako mladík studoval v Paříži a spřátelil se s mnohými Francouzi. Později vyučoval na univerzitě v Lipsku a spřátelil se s mnohými Němci. Když vypukla v roce 1914 světová válka, byl Söderblom zděšen, že jeho přátelé stojí proti sobě na opačných stranách fronty a možná po sobě i střílejí. Mír a porozumění mezi národy se následně zcela pochopitelně stalo hlavní náplní jeho činnosti. A poněvadž byl kazatelem, zaměřil se na církevní spolupráci a stal se jedním z průkopnických hybatelů ekumenického hnutí. Pár měsíců po převzetí Nobelovy ceny zemřel. Na jeho náhrobku v uppsalském chrámu najdeme strohý nápis: „Nathan Söderblom, 1866-1931, Lukáš 17,10“. Ano, na náhrobku tohoto slavného muže jen vytesán verš, nad nímž jsme se dnes zastavili.

dnes zastavili. ***Tak i vy, když učiníte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: „Jsme neužiteční služebníci, učinili jsme to, co jsme byli povinni učinit.“***

Cítíte jistě sami, že z tohoto biskupova vyznání nedýchá hořkost z nekonečné dřiny, nýbrž radost a vděk, že v životě mohl něco pořádného a smysluplného vykonat. Vždyť nejsme jenom Božími služebníky, nýbrž jsme i Božími dětmi, kterým nebeský Otec dopřává radost z naplněného života. Amen.

Filipským 2,5-16 *86,1-3; 420; 477; 677* *Jeremjáš 9.22n*

Napsal uživatel Jiří Tengler
Sobota, 20 Únor 2010 22:58 -

Kázání v neděli Devítník, 31. ledna 2010.